

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६१८१५४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
 marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक ४८ काठमाडौं मंगलबार, २७ जेठ २०८२ Prabhav National Daily Tuesday, June 10, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

बजेटमाथि कांग्रेसनिकट अर्थविद्को नजर

'अपेक्षित प्रतिफल आउने किसिमको छैन'

बजेटको सन्दर्भमा धेरै साथीहरूले सकारात्मक कुरा गर्नुभएको छ, कांग्रेसको आर्थिक नीति कस्तो हुने र नेपालको आर्थिक विकास कसरी हुने भन्ने विषयमा छलफल जरुरी छ ।

■ **शेरबहादुर देउवा**
सभापति, नेपाली कांग्रेस

बजेट सबैले राम्रो भनिरहेको छ । यो बजेटमाथि एक-दुई जनाबाहेक कसैले आलोचना गरेका छैनन् । खास बजेटमा मेजर ब्रेक थु नै भएन । सबैले भनेको प्रतिफल आउने किसिमको भएन ।

■ **डा. जगदीशचन्द्र पोखरेल**
पूर्वउपाध्यक्ष, राष्ट्रिय योजना आयोग

आयोजना बेलाभा बन्दैन । ठेकेदारलाई समयमा पैसा दिन सक्दैन । स्वास्थ्य बिमाको प्रतिबद्धता त्यतिकै बाँकी छ । ऋणको कुरा छ । यसले राज्यप्रतिको विश्वास घट्न सक्छ ।

■ **डा. पोषराज पाण्डे**
सदस्य, राष्ट्रिय योजना आयोग

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रमुख सत्ता साझेदार दल नेपाली कांग्रेसनिकट अर्थविद्हरूले सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि प्रस्तुत गरेको बजेट प्रतिफलमुखी नभएको टिप्पणी गरेका छन् । कांग्रेसको आर्थिक नीति तथा योजना विभागले सोमवार ललितपुरको सानेपामा आयोजना गरेको कार्यक्रममा सहभागी अर्थविद्हरूले बजेटबारे यस्तो टिप्पणी गरेका हुन् ।

राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्वउपाध्यक्ष डा. जगदीशचन्द्र पोखरेलले बजेटबारे सबैले राम्रो भनेकोमात्र सुनेको उल्लेख गर्दै यसलाई आलोचनात्मक रुपमा हेर्नुपर्ने बताए । 'बजेट

सबैले राम्रो भनिरहेको छ । यो बजेटबारे एक-दुई जनाबाहेक कसैले आलोचना गरेका छैनन् । यसको अर्थ के हो ?,' पोखरेलले भने, 'यसमा मेजर ब्रेक थु नै भएन । खर्च हुन्छ, कि हुँदैन, ग्रोथ रियालिटी छ, कि छैन भन्ने हिसाबबाट समीक्षा गर्नुपर्छ । सबैले भनेको प्रतिफल आउने किसिमको बजेट भएन ।'

कांग्रेस-एमालेको संयुक्त सरकारले यही जेठ १५ गते १९ खर्ब ६४ अर्ब रुपैयाँवराबरको बजेट ल्याएको छ । उक्त बजेटलाई पूर्वअर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले सोही दिन 'ठीकठीकैको' भनेका थिए । त्यसैगरी अर्थविद्हरूले पनि सन्तुलित बजेट भएको बताएका थिए । कांग्रेसका प्रवक्तासमेत रहेका पूर्वअर्थमन्त्री डा. महत सोमवारको कार्यक्रममा उपस्थित थिएनन् । भिजिट भिसा प्रकरणमा गृहमन्त्री रमेश लेखकको राजीनामा माग्दै सदन अवरुद्ध भएकोले बजेटबारे सदनमा छलफल हुन सकेको छैन ।

यही अवसरमा कांग्रेसले सार्वजनिकरूपमा पहिलोपटक बजेटमाथि छलफल गरेको हो । एकीकृतरूपमा योजनाहरू बन्न नसक्दा बजेटले प्रतिफल दिन नसक्ने पोखरेलले बताए । कुनै सडक बनाउँदा त्यहाँ हुनसक्ने कृषि, पर्यटन र खानीका विकासबारे पनि परियोजनाले ध्यान दिनुपर्नेमा त्यो गर्न नसकिएको डा. पोखरेलका भनाइ थियो । 'मध्यपहाडी सडकमा विशेष १० सहरलाई फोकस गरेर बजेट छुट्याएको राम्रो हो । तर एकीकृत विकासमा नलागी सहरी विकासकोमात्र कुरा गरेर सडकमात्र बनाए त्यहाँ आर्थिक क्रियाकलाप आउँदैन,' पोखरेलले भने, 'त्यसपछि रोजगारी पनि सिर्जना हुँदैन । अनि प्रतिफल आउँदैन ।'

अर्का अर्थविद् प्रा.डा. रामप्रसाद ज्ञवालीले सरकारले सर्वसाधारणलाई आशा जगाउने किसिमको कार्यक्रम ल्याउन नसकेको बताए । यसले गर्दा युवाहरू गाउँबाट सहर भर्नेको र सहरबाट पनि लाखौं युवा विदेश जाने तयारीमा रहेको चित्रण गरे । कर्मचारीको तलब नबढ्दा निराशा अझ बढ्ने ज्ञवालीको दावी रहयो । 'यो बजेटको नीति हेर्दा अबको वर्ष राजस्व कम उठ्ने देखिन्छ । यसले गर्दा आउने वर्ष पनि कर्मचारीको तलब बढ्दैन,' उनले भने ।

कर्मचारीको तलब नबढ्नु भनेको तलब नदिनु बराबर नै भएको त्रिभुवन विश्वविद्यालयकी पूर्वडिन प्रा.डा. कुसुम शाक्यले बताइन् । 'तलब नबढ्दा कर्मचारीमा असन्तुष्टि बढ्छ । काम गर्नेलाई पैसा नदिएजस्तै हो तलब नबढ्नु,' शाक्यले भनिन् ।

► **क्रमशः पृष्ठ ३ मा**

रफ्तारमा अख्तियार ठूला भ्रष्टाचार काण्डमा धमाधम मुद्दा

- बैंक अध्यक्ष, मेयर, सांसद, पूर्वमन्त्री, पूर्वमुख्यमन्त्रीदेखि पूर्वप्रधानमन्त्रीसम्मलाई भ्रष्टाचार मुद्दा
- सुशासनको प्रश्न उठेको बेला अख्तियारले ठूला भ्रष्टाचारकाण्डान धमाधम मुद्दा
- सर्वोच्चले अख्तियार प्रमुख आयुक्तलगायतविरुद्ध दायर रिटको फैसला आज सुनाउँदै

■ जेठी योजजन

काठमाडौं- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले ठूलाठूला भ्रष्टाचारकाण्डमा हात हालेको छ । देशमा सुशासनको प्रश्न उठिरहेका बेला अख्तियारले एकपछि अर्को ठूला भ्रष्टाचार प्रकरणको छानविन गरेर विशेष अदालत पुर्‍याएको हो । अख्तियारको यस्तो सक्रियतालाई सकारात्मक रूपमा लिइएको छ ।

सोमवारमात्रै अख्तियारले ऋण लिने सेवाग्राहीसंग घुस मागेको आरोपमा नेपाल बैंक लिमिटेडका तत्कालीन अध्यक्ष डा. चन्द्रबहादुर अधिकारीविरुद्ध विशेष अदालतमा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेको छ । अधिकारीले १९ लाख रुपैयाँ घुस लिएको आरोप अख्तियारको आरोपपत्रमा उल्लेख छ । उनले उक्त घुस रकम भैरहवामा सञ्चालन हुन लागेको न्याडिसन प्रोजेक्टलाई ऋण दिने क्रममा लिएको अख्तियारले दावी गरेको छ ।

आरोपपत्रमा उल्लिखित विवरणअनुसार भुसाल हस्पिटालिटीका अध्यक्ष बालकृष्ण भुसालले ऋणका लागि नेपाल बैंक लिमिटेडमा प्रक्रिया अघि बढाएका थिए । त्यसक्रममा नेपाल बैंकका अध्यक्ष अधिकारीले ह्वाट्सएपमार्फत कुराकानी र भेटघाट गरेर घुस मागेको अख्तियारको दावी छ । त्यसपछि, गत वर्षको माघमा अख्तियारले घरमा छापा मारेर उक्त रकम बरामद गरेको थियो । अख्तियारको दावीमा त्यो रकमा अधिकारीले आफ्ना सवारी चालक नसिव अन्सारीमार्फत लुकाएका थिए । यस आधारमा अख्तियारले अधिकारी, नसिव अन्सारी र घुस दिने बालकृष्ण भुसाल, छोराहरू अंकित भुसाल र अमृत भुसालविरुद्ध पनि मुद्दा दायर गरेको छ ।

► **क्रमशः पृष्ठ ३ मा**

जेठ महिनामा अख्तियारले चलाएका ठूला मुद्दा

जेठ १

पूर्वमन्त्रीसमेत रहेका कांग्रेस सांसद मोहनबहादुर बस्नेतसहित १६ जनाविरुद्ध टेराभक्स खरिदमा भ्रष्टाचार गरेको आरोपमा मुद्दा दायर । तीन अर्ब २१ करोड ८३ लाख ७७ हजार रुपैयाँ बिगो दाबी ।

जेठ ४

मधेश प्रदेशका तत्कालीन अर्थमन्त्री विजयकुमार यादव, बागमती नगरपालिका सल्लाहीका निराश्रित नगरप्रमुख भरतकुमार थापासहित आठ जनाविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दर्ता ।

जेठ ८

अध्यागमन कार्यालय त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलका प्रमुख तीर्थराज भट्टराईलाई नियन्त्रणमा लिई अनुसन्धान । भिजिट भिसामा सेटिङ गरेर विभिन्न मुलुकमा पठाउने कार्यमा संलग्न रहेको आरोप ।

जेठ १०

सुदूरपश्चिम प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री दीर्घबहादुर सोडारीविरुद्ध भ्रष्टाचार गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको आरोपमा मुद्दा दायर । एक करोड आठ लाख ३८ हजार रुपैयाँ बिगो दाबी ।

जेठ ११

पूर्वप्रधानमन्त्री तथा नेकपा एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालसहित ९३ जनाविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दायर । काभ्रेको साँगामा रहेको पतञ्जलि योगपीठको जग्गा सट्टापट्टा प्रकरणमा भ्रष्टाचार गरेको आरोप । १८ करोड ५८ लाख ५० हजार रुपैयाँ बिगो मागदाबी ।

जेठ १५

नेपाल टेलिकमका तत्कालीन प्रबन्ध निर्देशक सुनिल पौडेल, वर्तमान प्रबन्ध निर्देशक संगीता पहाडीसहित १८ जनाविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दायर । नेपाल टेलिकमको बिलिङ प्रणाली मर्मत गर्न ठेक्का प्रणाली लम्ब्याएर भ्रष्टाचार गरेको आरोप । ३३ करोड ४८ लाख रुपैयाँ बिगो दाबी ।

जेठ १६

नेपाल बैंक लिमिटेडका तत्कालीन अध्यक्ष डा. चन्द्रबहादुर अधिकारीविरुद्ध विशेष अदालतमा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर । भैरहवामा सञ्चालन हुन लागेको न्याडिसन प्रोजेक्टलाई ऋण दिने क्रममा घुस लिएको आरोप ।

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सम्मेलनमा श्रममन्त्रीको सम्बोधन-

श्रमको मर्यादायुक्त एजेण्डाप्रति नेपालको प्रतिबद्धता प्रस्तुत

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री शरत्सिंह भण्डारीले नेपाल श्रमको मर्यादायुक्त एजेण्डाप्रति पूर्णरूपमा प्रतिबद्ध रहेको बताएका छन् । मन्त्री भण्डारीले सोमवार स्वीट्जरल्याण्डको जेनेभामा आयोजित अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सम्मेलन २०२५ को प्लेनरी सेसनलाई सम्बोधन गर्ने क्रममा नेपालले समावेशी आर्थिक वृद्धि, गरिबी न्यूनीकरण र सामाजिक सुरक्षामा पहुँच बिस्तारमा पछिल्लो केही वर्षदेखि उल्लेखनीय प्रगति गरेको बताए ।

मन्त्री भण्डारीले यी उपलब्धिहरू विविध प्राकृतिक प्रकोप, महामारीको दीर्घकालीन प्रभाव, संरचनागत श्रमबजारको समस्या र जलवायु परिवर्तनजन्य जोखिमजस्ता चुनौतीपूर्ण परिवेशकाबीच हासिल गरिएको बताए । 'हामी पूर्णरूपले सचेत छौं कि विकास केवल वृद्धिमात्र होइन, न्याय र

समानताको साथमा हुनुपर्छ । त्यसैले हाम्रो दृष्टिकोण- अधिकारसहितको रोजगारी, समावेशी विकास र गरिमायुक्त समृद्धि,' मन्त्री भण्डारीले सम्बोधनका क्रममा भने । भण्डारीले रोजगार सिर्जनालाई विकासको मूल आधारका रूपमा स्थापना गरेको बताएका छन् । 'नेपालको सरकारले यस दशकलाई आन्तरिक रोजगारी प्रवर्द्धन दशक घोषणा गर्दै सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा विकास सहकार्यमार्फत रोजगारप्रधान क्षेत्रमा लगानी बृद्धि गरिरहेको छ,' उनले भने, 'यसलाई सहयोग पुर्‍याउन हामीले राष्ट्रिय व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठानलाई पुनर्संरचना गर्दै भविष्यउन्मुख सीप विकासको केन्द्र बनाएका छौं ।'

त्यस्तै डिजिटल, हरित र उच्चमशीलतामा आधारित सीपहरूमा मुलुकले विशेष ध्यान दिइएको उनको भनाइ थियो । सुरक्षित, मर्यादित र नैतिक श्रम सर्तसहित निजी क्षेत्र, नागरिक समाज र विकास साझेदारहरूको सहकार्यमा हामीले श्रमशक्तिलाई स्वदेश तथा वैदेशिक रोजगारीका लागि तयार गरिरहेको पनि उनले बताएका थिए । मन्त्री भण्डारीले नेपालले औपचारिक रोजगारी र योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा आधारित समग्र सुधार एजेण्डा अघि बढाइरहेको बताउँदै श्रम निरीक्षण, रोजगारी भ्रमलान, सीप प्रोफाइलिङ, उच्चम दर्ता, र श्रम विवाद समाधानका लागि एकीकृत प्रणाली स्थापना गरिएको बताए ।

► **क्रमशः पृष्ठ ३ मा**

संस्था नवीकरण गर्न 'अपडेटेड गुगल म्याप' अनिवार्य

काठमाडौं (प्रस)- वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी काम गर्न इजाजतपत्र प्राप्त संस्था नवीकरण गर्न 'गुगल प्लस कोड' सहितको 'अपडेटेड गुगल म्याप' पेस गर्नुपर्ने भएको छ । वैदेशिक रोजगार विभागले सोमवार एक सूचना जारी गरी नवीकरणका लागि प्लस कोडसहितको नक्सा आवश्यक पर्ने जनाएको हो । यसका साथै अब संस्थाले आफ्नो वेबसाइटमा ठेगाना खुल्ने लोकेशन राख्नुपर्ने भएको छ ।

विभागले सूचनामार्फत कानुनबमोजिम तोकिएको समयवधिभित्र इजाजतपत्र नवीकरण गर्न भनेको छ । समयमा नवीकरण नगराउनेलाई कानुनबमोजिम हुनेसमेत उल्लेख गरिएको छ । नवीकरणका लागि मौजुदा सबै सञ्चालक एवं कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरणसमेत पेस गर्न भनिएको छ ।

विभागले वैदेशिक रोजगार ऐन २०६४, वैदेशिक रोजगार नियमावली २०६४, सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ एवं प्रचलित कानुनबमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता भई वार्षिकरूपमा नवीकरण गर्नुपर्ने वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी काम गर्ने संस्थाहरूलाई प्रक्रिया पूरा गर्न भनेको हो । यस्ता संस्थाहरूमा इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू (म्यानपावर), स्वीकृत प्राप्त शाखा कार्यालयहरू, अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गर्ने संस्थाहरू, केयर गिभरसम्बन्धी सीप विकास तालिम प्रदायक संस्थाहरू, घरेलु कामदारसम्बन्धी सीप विकास तालिम प्रदायक संस्थाहरू, वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारलाई सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने संस्थाहरू एवं खास देश पठाउनका लागि सूचीकृत भएका संस्थाहरू रहेका छन् ।

इन्टरनेसनल म्यानपावर रिक्रुटमेन्टलाई 'आइरिस प्रमाणीकरण'

आइओएमबाट आइरिस प्रमाणीकरण प्राप्त गर्ने नेपालको पहिलो र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा दोस्रो संस्था बन्न सफल भएको कम्पनीको भनाइ

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- इन्टरनेसनल म्यानपावर रिक्रुटमेन्ट प्रा.लि. इन्टरनेसनल इन्टिग्रिटी सिस्टम (आइरिस) अन्तर्गत प्रमाणीकरण भएको छ । उक्त म्यानपावरले सोमवार पत्रकार सम्मेलन गरी 'आइरिस सर्टिफिकेसन' प्राप्त गरेको जानकारी गराएको हो ।

आइरिस अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासन संगठन (आइओएम)को आप्रवासी कामदारहरूको न्यायोचित र नैतिक भर्ना गर्ने प्रमुख कार्यक्रम हो । आइओएमले न्यायोचित भर्ना गर्ने म्यानपावरलाई यो प्रमाणीकरण प्रदान गर्छ । इन्टरनेसनल म्यानपावर यो प्रमाणीकरण प्राप्त गर्ने नेपालको पहिलो संस्था भएको र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा दोस्रो संस्था बन्न सफल भएको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो ।

इन्टरनेसनल म्यानपावरका सञ्चालक वाइवी राईले आइओएमले मे २५ तारिखमा उक्त मान्यता दिएको बताए । सन् २००४ मा स्थापना भएको यस संस्थाले सन् २०१६ सम्म परम्परागतरूपमा रोजगारीमा पठाउँदै

आए पनि त्यसपछि न्यायोचित र नैतिक भर्नासम्बन्धी अभ्यास आरम्भ गरेको राईले बताए । 'इथिकल रिक्रुटमेन्टको बारेमा थाहा पाएपछि हाम्रो परिवेशमा यसको अभ्यास कतिको सम्भव छ भनेर अध्ययन गर्न थाल्यौं,' राईले भने । सन् २०१८ बाट भने पूर्णरूपमा श्रम आप्रवासनका क्रममा हुने खर्च रोजगारदाताले व्यहोर्नुपर्ने सिद्धान्तमा आधारित स्वच्छ भर्ना प्रक्रिया अपनाउँदै आएको उनले बताए । 'हामीले पैसा तिर्नुपर्ने मागपत्रहरू किनेनौं । त्यसबेला रोजगारीमा जान लाग्थो तिर्नुपर्ने परिवेशमा यो निकै चुनौतीपूर्ण थियो,' उनले भने ।

श्रमिकको खर्च रोजगारदाताले व्यहोर्ने न्यायोचित प्रणालीमा आधारित भएर यस संस्थाले १८ हजारभन्दा बढी नेपाली श्रमिकलाई वैदेशिक रोजगारीमा पठाएको जनाएको छ । यो अभ्यासले मुलुकका १० औं हजार युवालाई पारदर्शीरूपमा वैदेशिक रोजगारीमा पठाउनुका साथै उनीहरूमाथि पर्ने आर्थिक भारबाट पनि मुक्त गरेको जनाइएको छ । रोजगारीमा पठाउन विचौलिया अग्रसर हुने हुँदा संस्थाको टोली गाउँगाउँमा गएर मागपत्रको बारेमा सूचना दिने र श्रमिकहरूलाई यहाँसम्म ल्याएर सबै प्रक्रियामा उनीहरूलाई सहयोग गर्ने गरेको सञ्चालक राईले बताए ।

► **क्रमशः पृष्ठ ३ मा**

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

जिम्मेवार कांग्रेसको

भुर ‘पर्फमेन्स’

नेपाली कांग्रेस प्रतिनिधिसभाको सबैभन्दा ठूलो दल हो । कांग्रेसले आफूलाई लोकतान्त्रिक दलको रूपमा आफूलाई उभ्याउँदै आएको छ । यसो त कांग्रेसले अरु दललाई पारदर्शीता, सुशासनको पाठ पनि पढाउने गर्छ । तर कांग्रेस आफै भने यस्ता नैतिक शिक्षा कार्यान्वयन गर्न इच्छुक देखिंदैन । ईट्टाभट्टामा जिउँदै मानिसलाई जलाएको अभियोगमा जेल परेका व्यक्ति छुटाउन कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा आफै लागिपर्छन् । अभियुक्त छुट्दा ठिकै भयो भनी अभिव्यक्ति दिन्छन् ।

यतिमात्र हैन अहिले कांग्रेसले एमालेसँग सत्ता सहकार्य गरिरहेको छ । आफ्नो दलको तर्फबाट अर्थमन्त्री हुँदा खुट्टे योजनामा पैसा हाल्न नहुने र ऋण पर्ने गरी काम गर्ने नहुने अडान लिने कांग्रेसले आफ्नै दलको भवन बनाउन भने सरकारी ढुकुटीबाट पैसा खन्याउने भएको छ ।

यी विषय जब आफ्नै भ्रातृ संगठनले विज्ञप्तिमार्फत बाहिर ल्यायो तब सर्वसाधारणले थाहा पाए । पाप धुरीबाट कराउँछ भनेभैँ कांग्रेसको युवा संगठन तरुण दलले आफूले पाएको बजेट लुकाइराख्न सकेन । तरुण दलका अध्यक्ष विद्वान गुरुङले विज्ञप्ति नै निकालेर देउवा र सहरी विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंहलाई धन्यवाद दिएपछि कांग्रेसले दलको लागि सरकारी ढुकुटी चलाएको विषय छताछुल्ल भयो ।

कांग्रेसले यतिमै चित्त बुझाएको हैन रहेछ भन्ने कुरा दोलखा कांग्रेसका लागि बागमती प्रदेश सरकारले पारेको ठेक्काबाट प्रस्टियो । दोलखामा प्रदेशसभा सदस्य जितेका केन्द्रीय सदस्य कुन्दनराज काफ्ले अहिले बागमती सरकारका अर्थमन्त्री छन् । उनले बागमती सरकारको चाबी आफ्नो हातमा भएको मौका पारी आफ्नो जिल्लाको पार्टी कार्यालयका लागि चार करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरिदिए । यतिमात्र हैन यो भवन शिलान्यास गर्न आफ्नै गुटका नेता कृष्णप्रसाद सिटौलालाई दोलखा उतारे ।

सुशासन, पारदर्शीता र लोकतन्त्रको पाठ सिकाउने कांग्रेस आफै भने दिनानुदिन सरकारी ढुकुटी रित्याउने र नैतिकरूपमा कमजोर बन्दै गएको छ । भिजिट भिसामा सेटिङ गरी वैदेशिक रोजगारीमा जानेहरूबाट लाखौँ असुली गर्ने अध्यागमनका कर्मचारीको विषयमा अहिलेका गृहमन्त्री रमेश लेखकमाथि पनि प्रश्न उठेको छ । यही कारण केही दिनयता सदन अवरुद्ध छ । गृहमन्त्री लेखक कांग्रेस नेता हुन् । विपक्षीले गृहमन्त्रीको राजीनामा माग्दा कांग्रेसले यसलाई अनावश्यक ठान्दै आएको छ । जिम्मेवार दल कांग्रेसले भ्रुर पर्फमेन्स गर्दै यसरी नै अधि बढ्दै जाने हो या जनताप्रति उत्तरदायी बन्दै जाने हो ?

श्रम सरोकार

आप्रवासी कामदारका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कानुनका केही प्रावधान

मानवअधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि, संयुक्त राष्ट्रसंघीय र अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठन (आइएलओ)का विभिन्न महासन्धिहरूले आप्रवासी कामदारहरूलाई निम्न अधिकार प्रदान गरेका छन्:

- कामको अधिकार, समान कामका लागि महिला र पुरुषलाई समान ज्यालाको अधिकार
- घुमफिरेको स्वतन्त्रता (एक देशबाट अर्को देशमा जान पाउने अधिकार/स्वदेश फर्कन पाउने अधिकार)
- लिंग, जाति, राष्ट्रियता आदिका आधारमा भेदभाव नगरी समानताको अधिकार
- अदालतका काम कारवाहीमा नागरिकसरह समानताको अधिकार, स्वच्छ पुर्पक्षको अधिकार
- कामका सेवा सर्तहरूमा नागरिकसरह समान व्यवहार पाउने अधिकार
- सांस्कृतिक तथा ट्रेड युनियनको अधिकार ।

जोडः महासन्धि अनुमोदन नगरेको राष्ट्रमा महासन्धिका व्यवस्थाहरू लागू नहुन सक्छन् । ट्रेड युनियनको अधिकार, बन्द/हडताल गर्नेजस्ता कुरामा सम्बन्धित देशको कानुन नबुझी कदम उठाउँदा धेरै नेपालीले जागिर गुमाएका छन् । यसर्थ अधिकारको प्रयोग गर्दा सम्बन्धित देशको कानुनको पालना गर्नु जरुरी हुने छ ।

महिला कामदारले घ्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- प्रायः घरमा सिसी क्यामरा जडान गरिएको हुन्छ । त्यसबाट सबै कुरा हेरिरहेका हुन्छन् । त्यसैले होस् पुर्‍याउनुपर्दछ ।
- घरमुली वा रोजगारदातासँग बढी कुराकानी गर्दा कतिपय ठाउँमा राम्रो मानिंदैन ।
- नचिनेको महिला वा पुरुषको साथ लागेर नचिनेको/नजानेको ठाउँमा जानु हुदैन ।
- पुरुष रोजगारदाता मात्र घरमा भएका बेला विशेष सावधानी अपनाउनुपर्दछ ।

ठगीबाट जोडिने उपायहरू

- एजेन्टको मात्र भर नपरी म्यानपावरसँग सीधा सम्पर्क गर्ने ।
- कुन देश जाने हो ? कति तलबमा जाने हो ? लागत खर्च कति लाग्छ ? कुन म्यानपावरबाट जाँदै छु ? आदि कुराहरू बुझेर जानुपर्छ । लागत खर्च र आम्दानीको बारेमा राम्ररी बुझ्नुपर्दछ ।

■ उमीद बागचन्द

संविधानको धारा २७ मा नागरिकलाई सूचनाको हकसम्बन्धी हक भएता पनि यसको कार्यान्वयनको पाटो कति अव्यवस्थित छ भन्ने केही उदाहरणहरू लिन सकिन्छ । कतिपय कार्यालयमा समयमै सूचना अधिकारी तोकेको नहुनु, सूचना अधिकारीको सरुवा भएको महिनौँ बितिसक्दा पनि दोस्रो व्यक्तिलाई सूचना अधिकारी नतोकिनु, वेबसाइटमा नाम भएको सूचना अधिकारीको व्यक्ति त्यहाँ हुँदैनन् । त्यस्तै, अधिकांश कार्यालयले सूचना अधिकारीको मोबाइल नम्बर उल्लेख नगर्नु ल्याण्डलाइन फोनको नम्बर दिएको हुन्छ, त्यो फोन नम्बर पनि या त लाग्दैन, लागे पनि उर्द्दैन, उठ्यो भने पनि सूचना अधिकारी त्यहाँ हुँदैनन् ।

विचार

सूचनाको हक कार्यान्वयन

प्रभावकारी बनाउने उपाय

आमनेपाली नागरिकको मौलिक हकका रूपमा रहेको सूचना हकलाई सबैका लागि सहज पहुँच बनाउन, सरकारी निकायलाई जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउने उद्देश्यले परिकल्पना गरिएको यस सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ व्यावहारिकरूपमा कार्यान्वयनको बाटोमा अधि बढिरहेको छ । यो ऐन कार्यान्वयनले सुशासन कायम गर्न टेवा दिनेमात्र नभई सार्वजनिक निकायलाई जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउने काम गर्दछ । यो ऐनको व्यावहारिकरूपमा प्रयोग गरेर सार्वजनिक निकायलाई जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउन नागरिक स्तरबाट समेत सूचनाको हकको अभियान सञ्चालन मात्र गरिएको छैन, सूचनाको हकको प्रवर्द्धनमासमेत अभियानकर्ताहरू लागिपरेका छन् । फलस्वरूप सार्वजनिक निकायका सूचना अधिकारीहरू पनि सूचना दिने कार्य गरिरहेका छन् । विगतको तुलनामा सूचना माग्ने र दिने क्रम पनि बढेको छ ।

सार्वजनिक निकायले गर्नुपर्ने अनिवार्य कानुनी प्रावधानका रूपमा रहेको तीन/तीन महिनामा स्वतः प्रकाशन गर्ने कार्य केही हदसम्म हुँदै पनि आएको छ । सूचना माग्ने र दिन परम्पराको थालनी भएको छ भन्न सकिन्छ । यो कानुन सुशासनका लागि महत्त्वपूर्ण औजारका रूपमा प्रयोग गर्ने केही कार्यालयहरू पनि बढ्दै गएको पाइन्छ । यो कानुनको सबै सार्वजनिक निकायहरूले व्यावहारिकरूपमा प्रयोग र कार्यान्वयन गर्ने वातावरण सिर्जना हुँदै आएको छ । निजगढ विमानस्थल बनाउने भनिएको क्षेत्रको सूचनाको हक प्रयोग गरेर वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदन बाहिर आएपछि लामो समयसम्म अन्योलमा रहेको निजगढ विमानस्थलको कार्यले विकास पाएको छ । सूचनाको हक प्रयोग गरेर मागेको सूचनाले धेरै कुराको खुलासा गरी गलत हुन लागेको काम रोकिएको छ ।

कानुनमा भएका व्यवस्था

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ जनताको सूचनाको हकलाई संरक्षण गर्न र सरल पहुँचका लागि बनाइएको ऐन हो । यस ऐनले सार्वजनिक निकायबाट सम्पादन हुने वा भएको सार्वजनिक महत्त्वको काम, तत्सम्बन्धी कारवाहीको निर्णयसँग सम्बन्धित कुनै लिखित सामग्री वा जानकारीलाई नै सूचना हो भनी सूचनालाई परिभाषित गरेको छ । यसको धारा २७ ले प्रत्येक नागरिकलाई आफ्नो वा सार्वजनिक सरोकारको विषयको सूचना माग्ने र पाउने हक प्रदान गरेको छ, तर कानुनबमोजिम गोप्य राख्नुपर्ने सूचनाको जानकारी दिन कसैलाई बाध्य पारिने छैन भनी उल्लेख गरेको छ ।

यस ऐनको अनुपालन गर्नका लागि आवश्यक निर्देशन प्रदान गर्न नियमावलीको निर्माण गरिएको छ । यो ऐन कार्यान्वयनका सबालमा सरकारका हरेक निकायमा सूचना अधिकारी तोक्नुपर्ने अनिवार्य कानुनी व्यवस्था छ । अतः कुनै पनि सिद्धान्त तथा कानुन जति महत्त्वपूर्ण हुन्छ, त्यसको कार्यान्वयनपक्षले पनि त्यत्तिकै महत्त्व राख्छ । कार्यान्वयन कति हुन सक्त्यो र त्यसको प्रभाव कति रहयो भन्ने नै महत्त्वपूर्ण हुन्छ । कानुनीमा व्यवस्था छ तर व्यवहारमा कार्यान्वयन पक्ष कमजोर छ भने कानुनको औचित्य रहदैन ।

सूचनाको हकसम्बन्धी कानुन २०६४ कार्यान्वयनको व्यावहारिक पाटो

संविधानको धारा २७ मा नागरिकलाई सूचनाको हकसम्बन्धी हक भएता पनि यसको कार्यान्वयनको पाटो कति अव्यवस्थित छ भन्ने केही उदाहरणहरू लिन सकिन्छ । कतिपय कार्यालयमा समयमै सूचना अधिकारी

तोकेको नहुनु, सूचना अधिकारीको सरुवा भएको महिनौँ बितिसक्दा पनि दोस्रो व्यक्तिलाई सूचना अधिकारी नतोकिनु, वेबसाइटमा नाम भएको सूचना अधिकारीको व्यक्ति त्यहाँ हुँदैनन् । त्यस्तै, अधिकांश कार्यालयले सूचना अधिकारीको मोबाइल नम्बर उल्लेख नगर्नु ल्याण्डलाइन फोनको नम्बर दिएको हुन्छ, त्यो फोन नम्बर पनि या त लाग्दैन, लागे पनि उर्द्दैन, उठ्यो भने पनि सूचना अधिकारी त्यहाँ हुँदैनन् ।

गणतन्त्रलाई संस्थागत गराउने कार्यका लागि सरकारका काम कारवाहीलाई जवाफदेही, जिम्मेवार र पारदर्शी हुनुपर्ने हुन्छ । यसका लागि जनतालाई सुशासनको अनुभूति गराउनाका साथै जनताप्रति उत्तरदायी सरकार छ भन्ने पहिचान गराउनसमेत महत्त्वपूर्ण औजारको रूपमा रहेको यो कानुनको कार्यान्वयन गराउन सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासंघ र राष्ट्रिय सूचना आयोगलाई चलायमान गराउन आवश्यक सहयोग गर्नु सरकारको अपरिहार्य दायित्वलाई सरकारमा बस्नेहरूले नकान भिन्दैन । अतः यसका लागि सरकारले विशेष योजनाका साथ तल्लो तहका जनतासम्म यसको सन्देश पुर्‍याउन आवश्यक हुन्छ । साथै, राष्ट्रिय सूचना आयोगद्वारा प्रभावकारी अनुगमन र नागरिक स्तरबाट सञ्चालन गरिएका अभियानहरू र उनीहरूले सम्पादन गरेका सकारात्मक गतिविधिहरूलाई प्रशंसा गर्ने पद्धतिको विकास हुनुपर्ने भन्ने हो ।

नागरिक प्रयासमा यो अभियान

अन्तर्राष्ट्रिय भ्रष्टाचारविरुद्धको दिवसका अवसरमा सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासंघले सुरु गरेको सूचना माग्ने एक महिने अभियानअन्तर्गत ७३ वटै पालिकालगायत सरकारी कार्यालयहरू र अन्य सार्वजनिक निकायहरूबाट भण्डै एक हजारभन्दा बढी सूचना मागिएका छन् । हाल उक्त अभियानलाई समय बढाएर निरन्तरता दिइएको छ । राजधानीमा यो अभियानले तीव्रता लिएको छ भने राजधानीदेखि बाहिर पनि यो अभियानले गति लिँदै छ ।

सूचनाको हकको कानुन आएपछि दुईपटक यो कानुनको मर्मलाई तोड्ने प्रयास भएको देखिन्छ । प्रथमतः डा. बाबुराम भट्टराई प्रयासमन्त्री रहेको बेलामा पहिलोपटक सूचनाको वर्गीकरणका नाममा सरोकारवालाको सुभाव तथा सहभागिताविना गरिएको सूचनाको वर्गीकरण गर्ने कार्य भयो । यस सम्बन्धमा सर्वोच्च अदालतमा रिटसमेत परेको थियो र सो रिटमा सर्वोच्च अदालतले व्याख्यासहित अहिलेलाई कार्यान्वयन नगर्नु/नगराउनु भन्ने आदेश दिएपछि, त्यो बेलाको सूचनाको वर्गीकरण रोकिएको थियो । लामो समयसम्म रोकिएको सूचनाको वर्गीकरण गर्ने कार्य दोस्रोपटक तत्कालीन सरकारका प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको सरकारले पूर्णता पाउन नसकिरहेकै अवस्थामा ८७ वटा सूचनाको वर्गीकरणको प्रयास भएको थियो । यसमा पनि सर्वोच्च अदालतले कामम गरेको नजिकको बेवास्ता गरिएको थियो । नागरिक सहभागिता तथा सरोकारवालासंगको छलफलविना नै वर्गीकरण समितिले ल्याएको कारण नागरिकस्तरबाट विरोध गरेपछि रोकिएको थियो । यसले के संकेत गर्दछ भने सरकारी संयन्त्र सूचनाको हकको सम्बन्धमा सकारात्मक नदेखिएको भान हुन्छ ।

‘सूचनाको हक’ सञ्चारमाध्यमको विषयवस्तुमा पर्न नसकेको विषय

जतातै भ्रष्टाचार र सेटिङको पद्धतिले गाँजिएको राजनीतिक परिस्थिति र अर्थतन्त्रको अवस्था देशमा विद्यमान रहेको छ । यस गिर्जालिएको परिस्थितिलाई

केही हदसम्म सूचना मागेर जिम्मेवार निकायलाई जिम्मेवार, जवाफदेही र पारदर्शी बनाउनसक्ने यो कानुनका सबालमा भए गरेका र हुनुपर्ने भन्ने विषय सञ्चारमाध्यमहरूको विषयवस्तु बन्न सकेको छैन । पछिल्लो समयमा राजधानी काठमाडौँमा सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महसंघले दुईमहिने सूचना माग्ने अभियान सञ्चालन गरेको थियो । काठमाडौँ महानगरपालिकाका सबै वडा र अन्य पालिकामा अभियन्ताहरू र स्थानीयले विभिन्न विषयमा सूचना माग्ने कार्यलाई तीव्रता दिएका छन् । देशका ७३ वटा पालिकामा सूचना मागेर सूचना दिएका विवरणहरू पनि आइरहेका छन् । यी विषयहरू सञ्चारमाध्यमको उठानमा पर्न सकेको छैन । यसका लागि सुरुआतमा कस्तीमा सरकारले आफ्ना सरकारी सञ्चारमाध्यमहरूबाट सूचनाको हकको कानुनको महत्त्व र प्रयोग आमजनतामा पुर्‍याई सरकारलाई जवाफदेही, जिम्मेवार र पारदर्शी बनाउन सञ्चारमाध्यमबाट स्वतः प्रसारण गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नुपर्छ भन्ने हो । यसका लागि सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, राष्ट्रिय सूचना आयोग र सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासंघको संयुक्त प्रयास हुने वातावरण सिर्जना हुन जरुरी छ ।

नागरिक अभियानका रूपमा सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासंघले आफ्ना सञ्जालहरूमार्फत पालिकास्तरसम्म सूचनाको हकसम्बन्धी सन्देश पुर्‍याउने प्रयास गरेको छ, तर श्रोत साधन नहुँदा प्रभावकारी हुन सकिरहेको छैन । यसका लागि सरकारको सकारात्मक धारणका साथ नीति तथा कार्यक्रममै उल्लेख हुन जरुरी हुन्छ र महासंघजस्ता नागरिक अभियानहरूसँग सहकार्य र सहयोग गर्दै प्रभावकारी योजना र रणनीति बनाइनु आवश्यक हुन्छ । सूचनाको हकलाई अनावश्यक भ्रष्टाचरका रूपमा हेरिएको कारणले नियमानुसार सहजरूपमा सूचना पाउन नसकिरहेको अहिलेको अवस्था हो ।

प्रभावकारी कार्यान्वयन र समाधानका उपाय

यो ऐनको उत्पत्तिको आवश्यकता नै जनताको संविधानले प्रदान गरेको सूचनाको हकलाई व्यावहारि करूपमा प्रयोगको सुनिश्चित गराउनु हो । तर जुन मर्मले यो कानुन ल्याइएको हो त्यसको पालना भने अहिलेसम्मका कानुनले भनेअनुसार सरकारी निकायमा बसेका अधिकारीहरूले बुझ्ने प्रयास नगरेको र वास्तवासमेत नगरेको बेलाबखतमा कतिपय अभियन्ताहरूको बुझाइरहेको देखिन्छ । सरकारी निकायहरूबाट कानुनको व्यावहारिक कार्यान्वनका लागि विशेष कार्ययोजनाका साथ लागू गर्ने गराउने प्रयास भए गरेको देखिंदैन ।

साथै, आमनागरिकले समेत सूचना माग्ने वातावरण सिर्जना गर्न वातावरण बन्नुपर्छ । सरकार िस्तरबाट सचेतनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने वातावरण बन्नाका साथै राष्ट्रिय सूचना आयोगको दायरा फराकिलो पारिनुपर्छ । त्यसका लागि सरकारले राष्ट्रिय सूचना आयोगलाई पर्याप्त श्रोतसाधन उपलब्ध गराएर सहजरूपमा काम गर्ने वातावरण सिर्जना हुनुपर्ने अभियन्ताहरूको बुझाइ छ । साथै, सूचनाको हकसम्बन्धी जानकारी, अग्रजहरू तथा पूर्वअयुक्तहरू र अभियन्ताहरूबीच छलफल हुनसमेत जरुरी हुन्छ । सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासंघले पनि योजनाबद्ध रूपमा त्यसलाई अनुशरण गर्ने वातावरण बनाउन जरुरी हुन्छ । रासस

(लेखक सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासंघका केन्द्रीय अध्यक्ष हुन्)

अख्तियारको पासो ?

हात च्यास्स पोल्छ । ‘हतेरिका, कस्तो तातो ! हात नै डाम्नेगरी पोल्थ्यो ।’

‘पोल्छ नि बुद्धि नपुर्‍याएपछि... स्टिलको गिलासमा तातो च्याँ छ भनेपछि ख्याल गर्नु पर्दैन ?’ ‘हो हो, तिमिले भनेको कुरा । कसलाई केले डाम्छ कसलाई केले डाम्छ । ‘माकुने’ लाई अख्तियारले डाम्यो । मलाई च्याको गिलासले डाम्यो ! ठीकै छ सब भागभोगको कुरा हो,’ हस्तबहादुरले रमिलालाई समर्थन गरेजस्तो गरे ।

तर रमिलालाई हस्तबहादुरको कुरामा अलि चित्त बुर्झन । उनले प्रतिउत्तर दिइहालिन्, ‘आफू ढंग नपुर्‍याउने, उल्टो उल्टो काम गर्दै हिड्ने अनि भाग्यलाई दोष दिने यस्तो पनि हुन्छ कतै ?’

‘ल ल भैगो, छडिदेऊ । जे हुन्छ राप्पैका लागि हुन्छ ।’ रमिलाले भनिन्, ‘राप्पै त राप्पैका लागि त हुन्छ नि । देश बनाउने भनेर त्यत्रो पदमा पुगेर देश कंगाल बनाउनतिर लागेपछि के हुन्छ ? ‘जस्तो कर्म उस्तै फल’ ! ‘तिमीले भनेको कुरा त ठीकै हो । तर, यो राजनीति हो । आज एउटाको पालो भोलि अर्कोको पालो । स्वार्थ अनुकूल चलिरेहेका छन् । अब हेर्दै जाऊ, जो सत्तामा पुग्छ उसैले त्यो रातो घरको दुरुपयोग गरेर यसैगरी सबैलाई पोल्छन् ।’

ढोका छेउ पुगेकी रमिला फर्केर हस्तबहादुर नजिकै आउँछिन् । हैन हो बूढा, अब यी ‘माकुने’ सच्चै नै जेल जान्छन् त ?’

‘के को जानु नि ! कुरो मिलाइहाल्छन् नि । ऊ बेला शाही शासनका बेला पनि शाही आयोग गठन गरेर भ्रष्टाचारी भनेका व्यक्ति अहिले कहाँ छन् ? तिमि पनि त्यही आयोगतिर काम गरेकी हैनौं र ? उल्टो मलाई के सोच्छौं !’

‘त्यसबेलाको अवस्था अर्कै थियो, अहिलेको

अवस्था अर्कै छ ।’ रमिलाले आफूले काम गरेको कार्यालयको बचाऊ गर्न खोज्छिन् । नगरुन् पनि किन, त्यही कार्यालयबाट अवकाश भएका कारण अहिलेसम्म पेन्सन बुझिरहेकी छिन् ।

‘त्यस्तो केही होइन हेर । व्यवस्थामात्र फेरिएको हो । अवस्था फेरिएको होइन नि । त्यो दारी केटो बढी बगवग नगरेको भए अहिले जेल जान्थ्यो र ? अहिले खड्गका खड्गो जागेका बेला ‘माकुने’ लाई माक्रुरा जालोमा पारेका छन् ।’

‘पछि फेरि उनीहरू सत्ता पुग्छन् अनि खड्गको सडि सात लान सक्छ । यो त प्रतिष्ठाको लडाईं हो । अब पालैपालो सबको पोल खुल्छ हेर्दै जाऊ । रवि, छविहुँदै ‘माकुने’सम्म आइपुग्यो । अब अरूको पालो आउँछ । जो सत्तामा छ उसैले ठोक्ने हो पोल्ने हो । करार गर्ने हो । यही नजिर वन्छ । यो त अख्तियारका पासोमात्र हो । नासो अर्कैको छ ।’ ‘हुन त हो बूढा,’ रमिला भन्छिन्, ‘साँच्चकै सम्पत्ति छानिवन र शुद्धीकरण गर्ने हो भने यहाँ सत्तामा पुगेका पदमा पुगेका कर्मचारीदेखि नेता सबै पोलिन्छन् ।’

हस्तबहादुरले भने, ‘बल्ल सुरु भयो, यहाँ नखाएका पनि विष लागेको छ । खाएकाले खाएर विषमुक्त गरेको पनि छ । ‘माकुने’ ले कति खाए वा खड्गहरु दूधले नुहाए भन्ने होइन । खड् गले सुरु गरे । अब बल्ल भ्रष्टहर्षबीच लडाईं सुरु भयो । पालैपालो सबले सबैलाई देखाडिदिने प्रतिस्पर्धा चल्छ । रवि निस्कन्छन् अनि अरुलाई जाकछन्, ‘माकुने’ सफाइ पाउँछन् अनि गिरिवन्धु देखाउँछन् । यसैगरी चलिरहन्छ, अनि ‘फोले’हरु खालि ताली बजाइरहन्छौं ।

आखिर देखाउने त अख्तियारको पासो नै हो नि !

गर्मी छल | महोत्तरीको जलेश्वर-२ मा अवस्थित स्वीमिङ पुलमा गर्मी छल्दै बालकहरू । तराई मधेसमा अहिले तापक्रम ४१/४२ डिग्रीसम्म पुगेकाले असहनीय गर्मी हुन थालेको छ ।

हाई अल्टिच्युड तालिमबाट २४ राष्ट्रका ३३८ जना दीक्षित

मुस्ताङ (प्रस)- मुस्ताङको घरपफोड गाउँपालिका-५ स्थित कैसाङमा रहेको सैनिक उच्चशिक्षण शिक्षालयमा फर्कत हालसम्म 'हाई अल्टिच्युड तथा माउन्टेन वारफायर' सम्बन्धी तालिम लिएका नेपालसहित २४ राष्ट्रका ३३८ सैनिक शिक्षार्थी दीक्षित भएका छन् ।

मुस्ताङमा बर्सेनि हाई अल्टिच्युड तथा माउन्टेन वारफायरसम्बन्धी आधारभूत तथा एडभान्स तालिम सञ्चालन हुने गरेको सैनिक जनसम्पर्क निर्देशनालय काठमाडौँले जनाएको छ । मुस्ताङमा हाई अल्टिच्युड तथा माउन्टेन वारफायर तालिम सञ्चालनका लागि नेपाली सेनाको जंगी अड्डाले २०३२ सालमा सैनिक उच्च शिक्षण शिक्षालय स्थापना गरेको थियो । स्थापनाको ५०औँ वर्ष पूरा गरिसक्दा नेपालसहित विभिन्न राष्ट्रका करिब सात हजार जनाले आधारभूत तालिम प्राप्त गरिसकेको र दुई हजार ५०० जनाले हाई अल्टिच्युड तथा माउन्टेन वारफायरसम्बन्धी एडभान्स तालिम प्राप्त गरिसकेको सैनिक जनसम्पर्क निर्देशनालयका प्रवक्ता राजाराम बस्नेतले जानकारी दिए ।

नेपाली सेनाअन्तर्गत सैनिक उच्चशिक्षण शिक्षालय मुस्ताङबाट एडभान्स तालिम प्राप्त गरेका शिक्षार्थीमध्ये ५१ जनाले आठ हजार मिटरभन्दा माथिको हिमाल आरोहण गरिसकेका छन् । प्रवक्ता

बस्नेतका अनुसार मुस्ताङबाट हाई अल्टिच्युड तथा माउन्टेन वारफायर तालिम कोर्स पूरा गरेका शिक्षार्थीमध्ये हालसम्म २९ जनाले सगरमाथा हिमालको आरोहण गरिसकेका छन् । मुस्ताङमा एडभान्स तालिम कोर्सबाट दीक्षित शिक्षार्थीलाई हिमाल आरोहणका लागि उत्पादन गर्ने गरिएको छ ।

नेपाली सेनाले बर्सेनि यस प्रकारको आधारभूत तथा एडभान्स तालिम सञ्चालन गर्ने गरेको छ । यसप्रकारको आधारभूत तालिम कोर्स चार/पाँच महिनासम्म हुने र एडभान्स तालिम आवश्यकता तथा औचित्यताका आधारमा निर्धारण हुने सैनिक प्रवक्ता बस्नेतले बताए । नेपाली सेनाले पर्वतीय

क्षेत्रअन्तर्गत मुस्ताङमा समुन्द्री सतहको दुई हजार ५०० मिटरको उचाइदेखि पाँच हजार ५०० मिटरको उचाइमा हाई अल्टिच्युड आधारभूत तथा एडभान्स तालिम सञ्चालन गर्ने गरेको छ । हिमाली तथा उच्च पहाडी युद्धकला, चट्टान कला, हिमकला, रिभर क्रसिङका लागि मुस्ताङमा जेठ ११ देखि सलको हाई अल्टिच्युड तथा माउन्टेन वारफायर तालिम कोर्स सञ्चालन भएको नेपाली सेनाले जनाएको छ । तालिममा सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

गत सालको वर्षाले काभ्रेपलाञ्चोकको भकण्डेबेंसीदेखि सिन्धुलीको नेपालथोकसम्म करिब ३० किलोमिटर सडकमा बाढीले नराम्रो क्षति पुऱ्याएको हो । विशेषगरी नेपालथोक-आँपटार, कालढुंगा, डालाबेंसी, चिउरीवास, एक नम्बर पुललगायतका ठाउँमा सयौं मिटर सडक बगाएको छ । त्यसवेला सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

गत सालको वर्षाले काभ्रेपलाञ्चोकको भकण्डेबेंसीदेखि सिन्धुलीको नेपालथोकसम्म करिब ३० किलोमिटर सडकमा बाढीले नराम्रो क्षति पुऱ्याएको हो । विशेषगरी नेपालथोक-आँपटार, कालढुंगा, डालाबेंसी, चिउरीवास, एक नम्बर पुललगायतका ठाउँमा सयौं मिटर सडक बगाएको छ । त्यसवेला सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

गत सालको वर्षाले काभ्रेपलाञ्चोकको भकण्डेबेंसीदेखि सिन्धुलीको नेपालथोकसम्म करिब ३० किलोमिटर सडकमा बाढीले नराम्रो क्षति पुऱ्याएको हो । विशेषगरी नेपालथोक-आँपटार, कालढुंगा, डालाबेंसी, चिउरीवास, एक नम्बर पुललगायतका ठाउँमा सयौं मिटर सडक बगाएको छ । त्यसवेला सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

गत सालको वर्षाले काभ्रेपलाञ्चोकको भकण्डेबेंसीदेखि सिन्धुलीको नेपालथोकसम्म करिब ३० किलोमिटर सडकमा बाढीले नराम्रो क्षति पुऱ्याएको हो । विशेषगरी नेपालथोक-आँपटार, कालढुंगा, डालाबेंसी, चिउरीवास, एक नम्बर पुललगायतका ठाउँमा सयौं मिटर सडक बगाएको छ । त्यसवेला सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

गत सालको वर्षाले काभ्रेपलाञ्चोकको भकण्डेबेंसीदेखि सिन्धुलीको नेपालथोकसम्म करिब ३० किलोमिटर सडकमा बाढीले नराम्रो क्षति पुऱ्याएको हो । विशेषगरी नेपालथोक-आँपटार, कालढुंगा, डालाबेंसी, चिउरीवास, एक नम्बर पुललगायतका ठाउँमा सयौं मिटर सडक बगाएको छ । त्यसवेला सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

पाल्पाको रिमिघा लेकमा भेटियो यासांगुम्बा

तानसेन (पाल्पा)- यहाँको रम्मा गाउँपालिका-२ फोक्सिङकोट र वडा नं ३ रिमिघा लेकमा यासांगुम्बा भेटिएको छ । राष्ट्रिय विधि विज्ञान प्रयोगशाला खुमलटार, ललितपुरमा गरिएको परीक्षणका क्रममा बहुमूल्य जडीवुटी यासां नै भएको डिभिजन वन कार्यालय पाल्पाका प्रमुख नारायणदेव भट्टराईले जानकारी दिए । रिमिघा लेकमा गत साता यासांगुम्बाजस्तै देखिने वस्तु फेला परेको थियो । उक्त क्षेत्रमा फाडी सरसफाइ गरी सुत्तलाको विरुवा लगाउन खाल्दी खन्ने क्रममा यासांगुम्बाजस्तै देखिने वस्तु फेला परेपछि त्यसको पुष्टि गर्न प्रयोगशाला पठाइएको थियो । गाउँपालिकाले उक्त क्षेत्रमा प्रवेश निषेध गरेको छ । पालिकाले सूचना नै निकालेर सो क्षेत्रमा प्रवेश निषेध गरेको हो । प्रयोगशालाको प्रतिवेदन आएपछि जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक बसेर यासां भेटिएको क्षेत्रमा अझै केही दिन सर्वसाधारणलाई प्रवेश निषेध गर्ने निर्णय भएको गाउँपालिका

अध्यक्ष विष्णुप्रसाद भण्डारीले जानकारी दिए । रिमिघा लेकमा यासां नै भएको प्रमाणित भएको छ,' प्रमुख जिल्ला अधिकारी तोयनारायण सुवेदीले भने, 'तर त्यो कस्तो

प्रजातिको हो, साथै त्यसको मेडिसनल भैल्यु कति छ भन्ने यकीन भएको छैन ।' एक हजार ८०० मिटरको उचाइमा रहेको यस क्षेत्रमा यासां भेटिएको प्रमाणित भएपछि जिल्लावासी उत्साहित भएका छन् । हिमाली तथा उच्च पहाडी क्षेत्रमा विश्वकै बहुमूल्य औषधिजन्य बहुगुणयुक्त यासांगुम्बा प्राकृतिक जडीवुटी हो । यासांगुम्बा विश्वमा आपूर्तिको दृष्टिकोणले चीनपछि नेपाल दोस्रो स्थानमा रहेको बताइएको छ । यासांगुम्बामा औषधिजन्य गुण अन्तरनिहित हुने हुँदा यसको प्रयोग शक्तिवर्द्धक, क्यान्सर, रक्तअल्पता, क्षयरोग, फोक्सोको संक्रमण, मिर्गौला, कलेजोसम्बन्धी, मुटु आदि रोगको औषधि बनाउन प्रयोग हुने जनाइएको छ । समुद्री सतहबाट तीन हजार ५०० मिटरदेखि पाँच हजार ५०० मिटरसम्मको उचाइमा यासांगुम्बा पाइन्छ । आयुर्वेद चिकित्सककाअनुसार यो एक प्रकारको च्याउ तथा लार्भा अवस्थाको पुतलीको संयुक्त रूप हो । रासस

भूकम्प र बाढीपहिरोले थिलथिलियो बिपी राजमार्ग

■ राजकुमार पराजुली

काभ्रेपलाञ्चोक- संघीय राजधानी काठमाडौँलाई पूर्वी नेपालसँग जोड्ने छोटो, एकमात्र वैकल्पिक र अत्यन्त महत्वपूर्ण सडकमार्गमा रहेको बिपी राजमार्गका सडकखण्ड अहिले थिलथिलो अवस्थामा पुगेको छ । उक्त राजमार्गको मध्यक्षेत्र भत्किएको र बगाएको तथा जेखिमपूर्ण अवस्थाबाट गुञ्जिएको छ । वर्षायाममा केही भागमा क्षति पुऱ्याए पनि गत साल असोजमा भएको अविचल वर्षामा काभ्रेपलाञ्चोकको रोशी खोलामा आएको बाढीले राजमार्गका सडकखण्ड क्षतिग्रस्त बनाईदिएको छ ।

वि.सं. २०७२ को विनासकारी भूकम्पले केही सडकखण्ड क्षतिग्रस्त बनाएको थियो भने केही सडकखण्ड जेखिमकै अवस्थामा रहेका थिए । देशकै उत्कृष्ट मानिएको यो राजमार्ग जापान सरकारको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा थुलिखेल-सिन्धुली-वर्दवास १६० किलोमिटर लामो सडक बनेको हो । करिब २६ अर्ब रूपैयाँ बराबरको लागतमा खण्डखण्डमा निर्माण सम्पन्न यस राजमार्गले पूर्वी नेपाललाई राजधानीसँग सीधा जोडेको हो । यस राजमार्ग निर्माण सम्पन्न भएपछि पूर्व-पश्चिम राजमार्ग हुँदै नारायणघाट-मुग्लिन-काठमाडौँ धुम्पुने भन्फट हटाईदिएको थियो ।

संघीय राजधानी काठमाडौँबाट वागमती प्रदेशअन्तर्गत अरनिको राजमार्गको थुलिखेलबाट सुरु भएको यस राजमार्ग मध्यपहाडीको हाल निर्माणाधीन पुष्पलाल राजमार्गसँगसमेत जोडिएको छ । तर, भूकम्पले केही दूरीका सडक भत्काएको यस मार्गलाई बाढीले थप क्षतिग्रस्त बनाएको हो । राजमार्गांतर्गत यस क्षेत्रमा पुल नवनेका भ्याक्रे, घ्याम्पे र रोशी खोला बाम्बुर समस्या बन्दै आइरहेका छन् । वर्षा भएका बेला यी खोलाबाट आउने खहरे र बाढीले हरेक दिनजसो बाटो बन्द हुने अवस्था निम्तिएको छ ।

गत सालको वर्षाले काभ्रेपलाञ्चोकको भकण्डेबेंसीदेखि सिन्धुलीको नेपालथोकसम्म करिब ३० किलोमिटर सडकमा बाढीले नराम्रो क्षति पुऱ्याएको हो । विशेषगरी नेपालथोक-आँपटार, कालढुंगा, डालाबेंसी, चिउरीवास, एक नम्बर पुललगायतका ठाउँमा सयौं मिटर सडक बगाएको छ । त्यसवेला सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

गत सालको वर्षाले काभ्रेपलाञ्चोकको भकण्डेबेंसीदेखि सिन्धुलीको नेपालथोकसम्म करिब ३० किलोमिटर सडकमा बाढीले नराम्रो क्षति पुऱ्याएको हो । विशेषगरी नेपालथोक-आँपटार, कालढुंगा, डालाबेंसी, चिउरीवास, एक नम्बर पुललगायतका ठाउँमा सयौं मिटर सडक बगाएको छ । त्यसवेला सानो खोलाले पनि डाइभर्सनसमेत बगाएको थियो । हाल वर्षायाम सुरु भइसकेकाले उक्त राजमार्गले कति ठूलो क्षति ब्यहोर्ला भन्नेमा अनुमान गर्न सकिएको छैन । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको नाकेबजार, चौकीडाँडा, दाउन्ने, मास्ती खोला र वेंसीका सडकखण्ड पूर्णरूपमा बगाएको छ ।

छ । सडक विभागको अध्ययन प्रतिवेदनअनुसार करिब ३० किलोमिटरको पुर्ननिर्माणमा मात्रै १० अर्ब रूपैयाँ लाग्ने छ । त्यसमध्ये पर्न करिब आठ किलोमिटर सडक त पूरै कटान भएको छ, जहाँ नयाँ टुचाक बनाउनुपर्ने देखिन्छ । भौगोलिक जटिलता र बारम्बारको बाढीले काम फर्ने चुनौतीपूर्ण बन्दै गइरहेको छ ।

जापान सरकारको अन्तराष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका) को प्राविधिक अध्ययनले बिपी राजमार्गमा १६ टनभन्दा माथिको सवारीसाधन सञ्चालन गर्न रोक लगाएको छ । तर व्यापारीले प्रशासनलाई प्रभावमा पारेर २५ टनसम्मका सवारीसाधन सञ्चालन गर्दै आइरहेका छन् । बिपी राजमार्गमा ट्रिपरले २५ टनसम्म गिट्ठी बालुवा लिएर निर्वाधरूपमा सञ्चालन हुने गरे पनि नियम कार्यान्वयन गर्ने प्रहरी भने मूकदर्शक बन्ने गरेको देखिन्छ । बिपी राजमार्गको संरचना भत्काउने मुख्य कारकको रूपमा यस सडकमा सञ्चालन हुने ट्रिपर रहेका छन् । दैनिक यस सडकमा छ १०० भन्दा बढी ट्रिपर क्षमताभन्दा बढी भार लिएर सञ्चालन भइरहेका छन् । बेलाबखत प्रहरीले जाँच गरे पनि नियमितरूपमा अनुगमन हुन सकिरहेको छैन । यसको फाइदा ट्रिपर व्यवसायीले उठाउँदै आएका छन् । संगठित रूपमा ट्रिपर सञ्चालक र कूसर व्यवसायीले स्थानीय प्रशासनलाई प्रभाव पार्दै बिपी राजमार्गको संरचनालाई जेखिममा पारिरहेका छन् ।

जिल्ला टाफिक प्रहरी कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोकका अनुसार हाल बिपी राजमार्गमा साना-ठूला गरी दैनिक तीन हजारभन्दा बढी सवारीसाधन आवतजावत गर्ने गरेका छन् । मुग्लिन-नारायणगढ सडकखण्ड अवरुद्ध हुँदा पूर्वबाट आउने अधिकांश साना सवार साधन बिपी राजमार्गहुँदै सञ्चालन हुने गरेका छन् । यस सडकमा ट्रिपर, मिनी बस, टाटासुमो र माइक्रो बस बढी सञ्चालन हुने गरेका छन् । यसैबीच गत असोज दोस्रो साता रोशी खोलाको बाढीले बिपी राजमार्गको क्षतिग्रस्त सडकखण्ड चार खण्डमा पुर्ननिर्माण हुने भएको छ । डिभिजन सडक कार्यालय भक्तपुरले राजमार्गांतर्गत क्षति पुगेको काभ्रेपलाञ्चोकको नमोबुद्ध नगरपालिकाको चौकीडाँडादेखि सिन्धुलीकोबर्खोलासम्मकोसडकलाई चारखण्डमा पुर्ननिर्माण गर्ने जनाएको हो । कार्यालयका अनुसार क्षतिग्रस्त सडकखण्डमध्ये नेपाल सरकारको लागतमा तीन खण्डको पुर्ननिर्माण गरिने छ । यस्तै एक खण्ड पुर्ननिर्माणका लागि जापान सरकारलाई अनुरोध गरिएपछि सकारात्मक देखिएको कार्यालयले

जनाएको छ । काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको तीन खण्डमध्ये दुई खण्ड र सिन्धुलीतर्फको एक खण्डका लागि बोलपत्र आहवान गरिसकिएको छ । क्षतिग्रस्त सडकखण्ड पुर्ननिर्माण गर्दा साविककै सडक टुचाकबाटै सडक पुर्ननिर्माण गरिने कार्यालयले जनाएको छ ।

काभ्रेपलाञ्चोकतर्फका भकण्डेबेंसीदेखि चारसयवेंसीसम्मको करिब ११ किलोमिटर सडक र डालाबेंसीदेखि चार सयवेंसीसम्मको ८.५ किलोमिटर सडक तथा सिन्धुलीतर्फ बर्खोखोलादेखि नेपालथोकसम्मको चार किलोमिटर सडकखण्ड पुर्ननिर्माणका लागि बोलपत्रको सूचना प्रकाशित भइसकेको डिभिजन प्रमुख सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर सुमन योगेशले जानकारी दिए । उनका अनुसार बिपी राजमार्ग क्षतिग्रस्त सडकखण्ड पुर्ननिर्माणका लागि नेपाल सरकारबाट आठ अर्ब ५० करोड रूपैयाँ बजेट सुनिश्चित भएको छ । त्यस बजेटमध्येबाट काभ्रेपलाञ्चोकतर्फको तीन खण्डका लागि सात अर्ब ५० करोड रूपैयाँ र सिन्धुलीतर्फको खण्डका लागि एक अर्ब रूपैयाँले सडकको स्थायी पुर्ननिर्माण गरिने छ ।

बर्खोखोलादेखि डालाबेंसीसम्मको ५.५ किलोमिटर सडक पुर्ननिर्माणका लागि जाइकाले डिजाइन थालेको छ । सरकारले चारवटा प्याकेज बनाएर निर्माण गर्ने प्रक्रिया थालेपछि चारमध्ये एक खण्ड जाइकाले डिजाइन थालेको हो । सडक विभागका इन्जिनियर शुभराजज्यौपानेका अनुसार जाइकाले डिजाइन गर्दै गरेको खण्डवारे उसैले निर्माण गर्ने/नगर्नेबारे टुंगो भने लागेको छैन । यसअघि बाढीले क्षति पुगेपछि पनि जाइकाको टोलीले क्षतिग्रस्त राजमार्गको अध्ययनसमेत गरेको थियो । जाइकाले अध्ययन गरे पनि क्षतिग्रस्त सडकखण्ड पुर्ननिर्माण गर्नेबारे कुनै प्रतिक्रिया नदिएपछि हाल सरकारले चार प्याकेज बनाएर तीन खण्डको ठेक्का अह्वान गरिसकेको हो ।

जापान सरकारको अनुदान सहयोगमा आर्थिक वर्ष २०५३/५४ बाट बिपी राजमार्ग (थुलिखेल-सिन्धुली-वर्दवास १६० किलोमिटर सडक) निर्माण कार्य सुरु गरिएको थियो । खण्डखण्ड विभाजन गरी निर्माण सम्पन्न राजमार्गको २०७२ असार १८ गते औपचारिकरूपमा जापान सरकारले नेपाल सरकारलाई हस्तान्तरण गरेको थियो । रासस

काठ बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्रीको सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मिति २०८२/०८/२७ गते

यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहबाट आ.व.०८१/८२ मा मा खयर रुखहरुबाट सङ्कलन भएको खयर प्रजातिको गोलाई २४३.८९ क्यू.फि.काठ (स्यापउड सहित) लिलाम बिक्री गर्नु परेकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र सिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आव्हान गरिन्छ । थप जानकारीको लागि यस समूहको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।

श्री खहरेखोला सा.व.उ.स., रामपुर-८, पाल्पा ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय				
कारागार व्यवस्थापन विभाग				
कारागार कार्यालय मलंगवा, सर्लाही				
दरमाउपत्र स्वीकृतिको आधार सम्वन्धि सूचना				
प्रकाशन मिति : २०८२/०८/२७				
यस कार्यालयबाट प्रकाशित सार्वजनिक सूचना बमोजिम म्यादाभित्र रितपूर्वक प्राप्त हुन आएका दरमाउपत्रहरू मध्ये तर्फसिल बमोजिमको दरमाउपत्र न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभूत रूपमा प्रभावशाली देखिएको हुँदा उक्त दरमाउपत्र स्वीकृतिको लागि छनौट भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ को उपदफा (२) र (३) को प्रयोजनार्थ सम्वन्धित सबैमा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।				
S. N.	Contract No.	Description of Work	Name and address of bidder	Bid amount (w/o VAT)
1	POS/Malangwa /Works/SQ/01-2081/82	Maintenance work of Boundary wall and Toilet block at Jail Office Malangwa, Sarlahi.	Sambala Construction Pvt. Ltd.,Nigaduh-9 Bara	13,39,383.60
कार्यालय प्रमुख				

'एट द टिपिड पोइन्ट: आर्ट एण्ड इकोलोजी फ्रम द स्फुटप अफ द वर्ल्ड' सुरु

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- काठमाडौँस्थित तारागाँउ नेक्स्ट पनिसरमा विश्व वातावरण दिवसको अवसर पारेर 'एट द टिपिड पोइन्ट: आर्ट एण्ड इकोलोजी फ्रम द स्फुटप अफ द वर्ल्ड' नामक प्रदर्शनी सुरु भएको छ । प्रदर्शनीमा शुक्रवारबाट सर्वसाधारणको अवलोकनका लागि खुल्ला गरिएको छ ।

कला र वातावरणीय चेतनको संगमका रूपमा प्रस्तुत गरिएको यो प्रदर्शन सगरमाथा नेक्स्टले गरेको हो । सरीफ फाउन्डेसनको सहकार्यमा आयोजना गरिएको प्रदर्शनीको ख्यातिप्राप्त भारतीय कला इतिहासकार डा. अर्शिया लेखाब्दालाले संयोजन गरेकी हुन् । उनले विश्वव्यापी पारिस्थितीको आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै प्रदर्शनी आयोजना गरिएको जानकारी दिइन् । उनका अनुसार प्रदर्शनीमा प्रकृतिमा परेको प्रभावलाई विभिन्न माध्यमबाट

चित्रित गरिएको छ । तीन महिनासम्म चल्ने प्रदर्शनीमा श्रष्टाले विभिन्न माध्यमबाट आफ्नो कला यस प्रदर्शनीमा व्यक्त गर्नेछन् । प्रदर्शनीमा कलाकार सलिल सुवेदीको टोलीले 'अर्थ इमर्जेन्स' नामक विशेष लाइभ प्रस्तुति दिएका थिए । शरिरमा रातो माटो पोतेर भूमिसँग साक्षात्कार गरिएको प्रदर्शनीले मानव र माटोको सम्बन्धलाई उजागर गर्छ । उनको प्रदर्शनी उत्तर-उपनिवेशवादी चिन्तक गायत्री चक्रवर्ती स्पिवाकको 'प्लानेटरिटी' विचारमा आधारित छ ।

विश्व औसतभन्दा भण्डै दोब्बर गतिको तापक्रम वृद्धिको सामना गरिरहेको हिमालय क्षेत्रको यथार्थमाथि केन्द्रित यो प्रदर्शनीले जलवायु परिवर्तन, सांस्कृतिक चेतना, स्वदेशी ज्ञान र वैज्ञानिक दृष्टिकोणलाई समेट्दै समकालीन कलाको माध्यमबाट पृथ्वीप्रतिको सम्बन्ध पुनः परिभाषित गराउने उद्देश्य राखेको छ । १२ जना अन्तर्राष्ट्रिय तथा

नेपाली कलाकारहरूले यस प्रदर्शनीमा आ-आफ्ना विशिष्ट सिर्जनामार्फत वातावरणीय संकटमाथि विविध दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्नेछन् । प्रदर्शनीमा स्वालवार्डको हिम क्षेत्रमा खिचिएको हिमाली सिंह सोइनको कवितामूलक भिडियोले उपनिवेशवाद, जलवायु परिवर्तन र असफल उत्खननमाथि प्रश्न उठाउनेछ भने उर्सुला विमानले कोलम्बियाको इन्फा समुदायसँगको सहकार्यमा बनाएको 'फरेस्ट माइन्ड' भिडियो निबन्धले जंगललाई चेतनशील ज्ञानको स्रोतका रूपमा व्यक्त गरेको छ । यसैगरी उत्सा हजारीकाको 'यन्त्र-ब्लुम' जीवित मूर्तिकलाले दिल्लीको सम्राट यन्त्र स्यान्डायललाई चमेलीका फलमार्फत नयाँ दिने प्रयास गरेको छ । त्यस्तै मक्सुद अली मण्डलको 'फङ्गल ह्याबिट्याट'ले च्याउ, माटो र काठको संयोजनमा बन्ने आत्मविकासशील मूर्तिकला प्रस्तुत गर्छ भने नेपाली कलाकार समयुक्ता

भण्डारीको 'एकोज अफ सर्माइवल'ले शहरीकरणबीच हराउँदै गएका भँगेराको आवाजलाई प्रविधि र ध्वनि मार्फत प्रतिबिम्बित गराउने जमर्को गरेको छ । यस्तै अमित माछामासीले भक्तपुरको हराउँदै गएको कृषियोग्य भू-परिवर्तनलाई तीनवटा फोटोग्राफिक थ्रुखलामार्फत प्रस्तुत गरिरहेका छन् । प्रदर्शनीकी अर्की सहभागी मोनिका उर्सिना जेगरले 'लिव्विड टाइम'मार्फत पहाडको ढुंगावाट बालुवा हुँदै कंक्रीट निर्माणसम्मको चक्रलाई आलोचनात्मक रूपमा प्रस्तुत गर्छ भने जोआना मोलको '४००४' ले माइक्रोचिप निर्माण प्रक्रियाले कीराको जनसंख्यामा आइरहेको गिरावटलाई डिजिटल रूपमा देखाइएको छ ।

क्रिस जोर्डनले समुद्री प्लास्टिक प्रदूषणका कारण मरेका अल्बाटस चराको बच्चाहरूको तस्बिर र चलचित्र प्रस्तुत गरिरहेका छन् । सौरगङ्गा दर्शनधारीको नेवार समुदायको योमरी चाडसँग सम्बन्धित मूर्तिकलाले खाद्य संस्कृति र पारिस्थितिक सन्तुलनसँग जोड्ने काम गर्छ भने रोबार्टिना शेवजानिकले द एटलान्टिक टेल्स एण्डको सौनिक मार्फत साउन्ड इन्स्ट्रलेसन गर्दै वातावरणीय ह्रासको अदृश्य पक्ष प्रस्तुत गरेका छन् । त्यसैगरी मोनिका उर्सिना जेगर, जोआना मोल, सौरगङ्गा दर्शनधारीका सिर्जनाहरू विशेष प्रस्तुतिका रूपमा समावेश भएका छन् । प्रदर्शनीले आर्कटिकदेखि एन्डजसम्म, नेपालको खेतबारीदेखि डिजिटल कलाउडसम्म फैलिएको संसारलाई एउटै कलात्मक फ्रेममा बाँधेर पेश गर्ने काम गरेको छ ।

'एक्लो'मा यस्तो छ सुनिल र एवनको क्यारेक्टर लुक्स

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- फिल्म 'एक्लो' ले अभिनेता सुनिल थापा र एवन राज उप्रेतीको क्यारेक्टर लुक्स बाहिर ल्याएको छ । निर्माण युनिटले फिल्मको दुई फरक फरक पोस्टरमार्फत चरित्र लुक्स बाहिर ल्याएको हो ।

यसअघि फिल्मका कलाकार प्रदीप खड्का, विजय लामा, दिया पुन, बेनिशा हमाल, कविता नेपाली, सुरज सिंह ठकुरी, जेमी वेकनको क्यारेक्टर पोस्टर सार्वजनिक भएका थिए । साइन्स फिक्सनमा आधारित रहेर निर्माण भइरहेको फिल्म प्रदीप शाहीले निर्देशन गरेका हुन् । शाहीको यो तेस्रो निर्देशकीय फिल्म हो ।

हाल फिल्मको लन्डनमा पोस्ट प्रोडक्सनको कार्य भइरहेको छ । केही हप्ताअघि मात्र फिल्म 'एक्लो'

ले कान्समा स्टल राखेर मार्केटिङ गरेको थियो । कान्सपछि 'एक्लो' को चर्चा बढेको छ ।

फिल्ममा प्रदीप खड्का, विजय लामा, सुनिल थापा, दिया पुन, बेनिशा हमाल, दिनेश डीसी, कविता नेपाली, सुरज सिंह ठकुरी, एवनराज उप्रेती,त्रिचु राई, कृष्णभक्त महर्जन, विकास अधिकारी, दिग्गज खत्री, विनोद सुवेदी 'क्षितिज', श्रीशेष श्रेष्ठ र बाल कलाकार जेम्स श्रेष्ठ र स्योन सविक सिंह लगायत बेलायती अभिनेता जेमी वेकनको अभिनय रहेको छ ।

फिल्मको प्रदर्शन मिति तोक्न बाँकी छ । फिल्मका निर्माता राजकुमार गुन्ड, हरि श्रेष्ठ, विष्णु तामाङ, उत्सव विष्ट, भाइराजा थापा, नवीन सिवा, बागवीर पुन हुन् भने कार्यकारी निर्माता विनोद सुवेदी 'क्षितिज' रहेका छन् ।

रंगशाला

आइसिसी क्रिकेट विश्वकप लिग-२

नेपाल र नेदरल्याण्ड्स आज भिड्दै

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- आइसिसी क्रिकेट विश्वकप लिग-२ अन्तर्गत त्रिकोणात्मक एकदिवसीय शृंखलाको अन्तिम खेलमा नेपालले आज (मंगलबार) नेदरल्याण्ड्ससँग भिड्दैछ । स्कटल्याण्डमा जारी तीन देशबीचको खेलमा नेपालले हालसम्म ३ खेल खेलेकोमा २ मा जित र एकमा हार व्यहोरेको छ । नेपालले स्कटल्याण्डसँग खेलेका दुई खेलमध्ये १ मा जित र एकमा हार व्यहोरेको थियो भने यसअघि नेदरल्याण्ड्सलाई पराजित गरेको थियो ।

यसअघि आइतबार राती सम्पन्न खेलमा स्कटल्याण्डको डुन्डेस्थित फोर्टहिल क्रिकेट मैदानमा आइतबार सम्पन्न खेलमा नेपाल घरेलु टोलीसँग दुई रनले पराजित भएको हो । ३२४ रनको विशाल लक्ष्य पछ्याएको नेपाल निर्धारित ५० ओभरमा ३२१ रनमा समेटियो ।

नेपालका लागि भीम साक्कीले सर्वाधिक ७३ रनको योगदान दिए । उनले ८५ बलमा ८ चौकाको सहयोगमा ७३ रनको

अर्धशतकीय इनिङ खेलेका हुन् । भीमले आरिफ शेखसँग मिलेर ९४ रनको साझेदारी गरे । शेख ५५ बलमा ५

त्यसैगरी उपकप्तान दीपेन्द्रसिंह ऐरीले ५१ बलमा २ चौकाको सहयोगमा ५६ रन जोडे । उनले सातौँ विकेटका लागि चौकाको सहयोगमा ३९ रनमा आउट भए ।

महत्त्वपूर्ण साझेदारी गरे । सोमपाल ४४ बलमा ३ चौका र ४ छक्काको सहयोगमा ६७ रनमा आउट भए ।

स्कटल्याण्डका म्याकेन्जी जोन्सले तीन विकेट लिए भने शफिया शरिफ र माइकल लिस्केले २-२ विकेट लिए । त्यसैगरी ब्रान्डन म्याकमुलेन र चार्ली कासेलले समान १-१ विकेट लिए । त्यसअघि टस जितेर पहिला ब्याटिङ रोजेको स्कटल्याण्डले निर्धारित ५० ओभरमा ६ विकेट गुमाउँदै ३२३ रनको योगफल बनाएको थियो ।

स्कटल्याण्डका लागि रिची वेरिङ्टनले ११४ बलमा ६ चौका र चार छक्काको मद्दतले सर्वाधिक १०२ रनको योगदान गरे । माइकल लिस्केले ६२ बलमा १२ चौका र तीन छक्कासहित ९६ रनमा अर्धजित रहे । यसैगरी चार्ली टियरले ६५ बलमा ९ चौकाको मद्दतले ६८, मार्क वाटले अर्धजित २१ र फिनले म्याकक्रियाथले १७ रन बनाए । नेपालका लागि करण केसी र दीपेन्द्रसिंह ऐरीले समान दुई दुई तथा ललितनारायण राजवंशीले एक विकेट लिए ।

प्रचण्ड कप भलिबलको तयारी पूरा, उद्घाटनमा प्रवेश निःशुल्क

■ प्रभाव संवाददाता

पोखरा- प्रचण्ड कप राष्ट्रिय महिला भलिबल प्रतियोगिताको सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको छ । आयोजक नेशनल स्पोर्ट्स एकेडेमीले सोमबार पोखरा रंगशालामा पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरेर प्रतियोगिताको सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको जनाएको हो ।

आयोजक संस्थाका अध्यक्ष दिपक कोईरालाले जेठ ३१ गतेसम्म चल्ने प्रतियोगिताको तयारी पूरा भएको जानकारी दिए । प्रतियोगिताको पूर्व प्रधानमन्त्री एवं नेकपा (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले मंगलबार दिउँसो एक समारोहका बीच उद्घाटन गर्नेछन् । प्रतियोगितामा नयाँ टोली स्टेप रामपुरलाई सहभागी गराइएको छ । विभागीय टिम आर्मीले सहभागी हुन नसके जनाएपछि रामपुरलाई अवसर प्रदान गरिएको आयोजकले जनाएको छ ।

प्रतियोगितामा रामपुर सहित न्युडायमण्ड स्पोर्ट्स क्लब, गण्डकी प्रदेश, एभरेष्ट भलिबल

क्लब, नेपाल पुलिस क्लब र शसस्त्र प्रहरी क्लबको एपीएफ क्लबले उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् ।

राउण्ड रोबिन लिगका आधारमा सञ्चालन हुने प्रतियोगिताको विजेताले ६ लाख रुपैयाँ, उपविजेताले ३ लाख रुपैयाँ र तेस्रो हुने टिमले एक लाख रुपैयाँ प्राप्त गर्नेछन् भने सर्वोत्कृष्ट खेलाडीले ३० हजार र विधागततर्फका उत्कृष्ट खेलाडीले जनही २० हजार रुपैयाँ प्राप्त गर्ने आयोजकले जनाएको छ ।

प्रतियोगिताको लिग चरणका

खेल हेर्न २ सय र फाइनल दिनको खेल हेर्न ४ सय रुपैयाँ टिकटको व्यवस्था गरिएको छ । उद्घाटन दिनमा दर्शकलाई निशुल्क प्रवेशको व्यवस्था गरिएको अध्यक्ष कोईरालाले बताए । पत्रकार सम्मेलनमा कोईरालाले नीजि तथा सरकारी क्षेत्रको सहयोगमा कार्यक्रमको आर्थिक पक्षलाई व्यवस्थापन गरिएको जानकारी दिए । प्रतियोगितामा अखिल नेपाल खेलकुद महासंघ समेत आयोजकको रूपमा जोडिएको छ भने राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् र नेपाल भलिबल संघले प्रतियोगितालाई स्वीकृति प्रदान गरेका छन् ।

अनुजा र चाँदनीलाई दोहोरो स्वर्ण

काठमाडौँ (प्रस)- लुम्बिनी प्रदेश यु-१४ राष्ट्रिय विद्यालय खेलकुदअन्तर्गत एथलेटिक्समा सोमबार च्याम्पियन बनेको छ । लुम्बिनी सर्वाधिक ४ स्वर्ण जित्दै च्याम्पियन बन्यो ।

राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप) को आयोजनामा भएको प्रतियोगितामा कर्णाली प्रदेश २ स्वर्ण र ५ रजतसाथ दोस्रो भयो । गण्डकी प्रदेश र मधेश प्रदेश समान २ स्वर्ण, १ रजत र १ कांस्यसाथ संयुक्त रूपमा तेस्रो भए । १२ स्वर्णका लागि प्रतिस्पर्धा भएकोमा बागमती प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशले समान १-१ स्वर्ण जिते । त्रिपुरेश्वरस्थित दशरथ रंगशालामा दोस्रो तथा अन्तिम दिन छात्र/छात्रामा समान ३-३ गरी ६ स्वर्णका लागि प्रतिस्पर्धा भएको थियो । छात्र २ सय मिटरमा गण्डकीका हेमराज चौधरी पहिलो भए । उनले निर्धारित दूरी २४.९ सेकेन्डमा पूरा गरे ।

मधेशका आयुश चौधरी दोस्रो तथा कोशीका नितेश भट्टराई तेस्रो भए । सोही स्पर्धाको छात्रामा लुम्बिनीकी अनुजा थारु चौधरी पहिलो भइन् ।

अनुजाले निर्धारित दूरी तय गर्न ३१.४ सेकेन्ड समय खर्चिन् । कोशीकी अस्मिता लामाङे दोस्रो तथा मधेशकी वर्षा योञ्जन तेस्रो बने । नेपालय इन्टरनेसनल म्यानेजमेन्ट प्रा.वि. को सह-आयोजना तथा नेपाल विद्यालय खेलकुद महासंघको संयोजनमा भएको प्रतियोगिताको छात्र ८ सय मिटर दौडमा बागमतीका हस्त सुनारले स्वर्ण जिते ।

उनले २ मिनेट ०७.४ सेकेन्ड समय निकाले । कर्णालीका विवेक वोगटीले रजत तथा कोशी नितेश भट्टराईले कांस्य हात पारे । उक्त स्पर्धाको छात्रामा लुम्बिनीकी चाँदनी पासी २ मिनेट ४७.३ सेकेन्ड समयसाथ शीर्ष स्थानमा रहिन् ।

धनपालथान गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सोराभाग, मोरङ
कोशी प्रदेश, नेपाल

विद्युतीय बोलपत्र रद्द गरिएको सूचना

प्रकाशन मिति : २०८१/०२/२७ गते

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयको चालु आ.व. २०८१/०८२ को स्वीकृत कार्यक्रम अन्तर्गत तपसिल बमोजिमको E-Bidding (विद्युतीय बोलपत्र) मिति २०८२/०२/२१ गतेको निर्णयानुसार रद्द गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराइन्छ ।

तपसिल				
क्र.सं.	ठेक्काको नाम र ठेक्का नं.	ठेक्काको विवरण	बोलपत्र पेश गर्ने प्रक्रिया	कैयिफत
१.	DPTRM/SBG/NCB/WORKS-21/081/082	आपूर्ति तथा जडान	E-Bidding	ठेक्का रद्द गरिएको

प्रभाव दैनिक

National Daily

अर्थ बजार

आजको मूल्य

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी

प्रति तोला - १९०६०० प्रति तोला - ० प्रति तोला - २१५०

धान खेती | तनहुँको व्यास नगरपालिका-५, साँगेस्थित हरियाली धानफाँट । साँगे धान खेतीका लागि उपयुक्त रहेको छ । तस्विर : कृष्ण न्यौपाने/ रासस

गण्डक नहर सिँचाइ आयोजनाको ‘सेटलिङ बेसिन’ सुरु

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री दीपक खड्काले पश्चिम नवलपरासीमा रहेको नेपाल गण्डक पश्चिम नहर सिँचाइ आयोजनाको ‘सेटलिङ बेसिन’को उद्घाटन गरेका छन् । नेपाल गण्डक पश्चिम नहर सिँचाइ व्यवस्थापन कार्यालयले आज नवलपरासीको सेमरीमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा मन्त्री खड्का र उक्त क्षेत्रका सांसद विनोद चौधरीले उक्त बेसिनको संयुक्त रूपमा उद्घाटन गरेका हुन् । कार्यक्रममा मन्त्री खड्काले पश्चिम नवलपरासीका नागरिकले भोगेको डुबान र सिँचाइको समस्या समाधानका लागि आफू प्रतिबद्ध रहेको बताए । ‘यहाँ रहेका ६ वटा नदीहरूमा तटबन्ध गर्नुछ, त्यसका लागि पर्याप्त

बजेटको आवश्यकता छ, यसका लागि सरकार गम्भीर छ,’ ऊर्जामन्त्री खड्काले भने । मन्त्री खड्काले पश्चिम नवलपरासीमा आफू मन्त्री भएपछि दोस्रोपटक आएको र यहाँका समस्यासँग आफू जानकार रहेको बताए । कार्यक्रममा पश्चिम नवलपरासी-१ बाट निर्वाचित प्रतिनिधिसभा सदस्य विनोद चौधरीले अब साविकभन्दा नहरबाट पाँच गुणा बढी भूमिमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध हुने भएपछि किसान लाभान्वित हुने बताए । ‘यो नहर पूर्ण सञ्चालनमा आउने व्यवस्था मिलाएपछि नवलपरासीका किसानको मुहारमा भरिएको खुसी देख्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै सन्तुष्टि मिलेको छ, यहाँका नागरिकले ३५ वर्ष सिँचाइका लागि जुन सङ्घर्ष गर्नु परेको थियो, तपाईंहरूको पीडासँग जोडिएको त्यो वेदनालाई

अब सम्बोधन भएको छ,’ उनले भने । सांसद चौधरीले उक्त क्षेत्रको डुबानको समस्या समाधानका लागि सरकारले आवश्यक बजेट विनियोजन गरेर दीर्घकालीन समाधान निकाल्न समेत मन्त्री खड्कालाई आग्रह गरेका थिए । नेपाल गण्डक पश्चिमी नहरको सेटलिङ बेसिन रू ३५ करोड लागतको परियोजनामा अढाई वर्षमा सम्पन्न भएको हो । विक्रम संवत् २०३९ मा निर्माण भएको नहरको सिँचाइ क्षमता आठ हजार ७०० हेक्टर क्षेत्रफल भए पनि मुहानमै बालुवा थुप्रिने समस्याका कारण २० प्रतिशत क्षमतामा मात्रै सिँचाइ हुँदै आएको थियो । उक्त सेटलिङ बेसिन निर्माणपछि अब नहरमा बालुवा जान रोकिनाका साथै आठ हजार ७०० हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुग्नेछ ।

कर्पोरेट

सिटिजन्स बैकद्वारा विश्व वातावरण दिवसमा वृक्षरोपण

काठमाडौँ (प्रस)- सिटिजन्स बैकले विश्व वातावरण दिवसको अवसरमा वृक्षरोपण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । ‘विट द प्लाष्टिक’ भन्ने मुल नारालाई आत्मसाथ गर्दै बढ्दो जलवायु परिवर्तनको न्यूनीकरण गर्न अपरिहार्य रुख तथा वोटडिरूवा जर्गेना तथा प्रवर्द्धन गर्ने हेतुले बैकले आफ्नो संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत सोमबारको दिन मधेश प्रदेशको धनुषामा बृहत वृक्षरोपण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको हो । विश्व वातावरण दिवस २०२५ को अवसर पारेर मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका वडा नम्बर १३, मणी मण्डपमा करिव १०० भन्दा बढि विभिन्न प्रजातिका विरूवा रोपेर बृहत वृक्षरोपण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत बैकले यस अघि नै देशका विभिन्न स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सन्चालन, समुदायिक विद्यालय एवं मठ मन्दिरहरूमा सहयोगहरु गरिसकेको छ । हालसालै मात्र विश्वकै प्रतिष्ठित अवार्ड ‘बैक अफ द ईयर २०२४’ को उपाधि प्राप्त गरेको बैकले देशभरी ६१ जिल्लामा फैलिएका आफ्ना

२०० वटा शाखा, १६८ वटा ए.टि.एम., ३ विस्तारित काउन्टर र ७४ वटा शाखा रहित बैकिङ ईकाइहरूबाट १९ लाख भन्दा बढी ग्राहकवर्गलाई आधुनिक बैकिङ्ग सेवाहरु प्रदान गर्दै आएको छ ।

संस्कृति स्कुलको वृक्षरोपण

काठमाडौँ (प्रस)- विश्व वातावरण दिवसको उपलक्ष्यमा संस्कृति अन्तर्राष्ट्रिय विद्यालयले जेन गुडल संस्थान नेपालसँगको सहकार्यमा आइतबार मा शंखमूलको संयुक्त राष्ट्र पार्क नजिकै वृक्षरोपण कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । प्राथमिक विद्यालयका उत्साही विद्यार्थीहरूले माध्यमिक कक्षाका विद्यार्थीहरू, र सहयोगी अभिभावकहरू देखि कर्मचारी सदस्यहरू सम्म, यस पहलले काठमाडौँमा हरियाली बढाउने प्रतिबद्धताका साथ सम्पूर्ण विद्यालय समुदायलाई एकजुट पारेको थियो । जेन गुडल संस्थान नेपालका वन निर्माता तथा ‘द रिभोलुसन प्रोजेक्ट’का सह-संस्थापक आयुष देव पन्तले भने, ‘यो नयाँ रूख रोप्ने कार्य मात्र होइन, पुराना रूखहरू जोगाउने पहल हो। काठमाडौँका रूखहरू हराउँदै गएका छन् र हामी एक-एक रूख प्रायोजन गरी यस प्रयासबाट तिनलाई फिर्ता ल्याउने कोशिश गर्दैछौं ।’

संस्कृति अन्तर्राष्ट्रिय विद्यालयले मिलेर संयुक्त राष्ट्र पार्कमा उन्नाइस विभिन्न स्वदेशी प्रजातिका १२३ वटा रूखहरू रोपिएको थियो । कजारियाद्वारा नेपालमा एचडी पोलिस्ट टायल सार्वजनिक काठमाडौँ (प्रस)- नेपाली वजारमा गुणस्तर र नवप्रवर्तनका लागि विश्वासिलो भारतको नं. १ टायल कम्पनी कजारियाले आफ्नो सबैभन्दा प्रिमियम उत्पादन एच.डि पोलिस्ट टायल सार्वजनिक गरेको छ । नेपालमा पहिलोपटक केवल कजारियामा मात्र उपलब्ध यो विशेष टायलले सौन्दर्य, मजबुती र अत्याधुनिक प्रविधिलाई एकसाथ जोड्दै देशमा लक्जरी फ्लोरिडको नयाँ पहिचान बनाएको छ ।

विश्वस्तरीय मापदण्ड अनुसार नवीनतम प्रविधिद्वारा निर्मित, एच.डि पोलिस्ट टायल विशेषगरी भित्री सतहका लागि डिजाइन गरिएको हो। एना जस्तै चम्किलो, उच्च गुणस्तरीय प्रिन्ट, र सुपर-स्मूथ फिनिश रहेको यस टायलले जुनसुकै ठाउँलाई अझ आकर्षक र भव्य बनाउँछ । अत्यन्त टिकाउ, घिसावट प्रतिरोधी, न्यून पानी सोस्ने क्षमता भएको यो टाइल ५ तारे होटल, लक्जरी मल, उच्चस्तरीय शेरूम तथा अन्य प्रिमियम इनडोर स्पेसहरूको लागि उत्कृष्ट रोजाइ रहेको कम्पनीको दावी छ ।

‘लगानी सहजीकरण र औपचारिक अर्थतन्त्र विस्तारमा उल्लेख्य सुधार’

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले लगानी सहजीकरण र औपचारिक अर्थतन्त्र विस्तारमा नेपालले उल्लेख्य सुधार गरेको बताएका छन् । स्वीटजरल्याण्डको जेनेभामा सोमबार आयोजित ११३ औँ अन्तरराष्ट्रिय श्रम सम्मेलनलाई रोजगारदाताको तर्फबाट सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष ढकालले लगानीका लागि भएका कानुनी सुधार र नेपालमा रहेका अवसरका बारे विश्व समुदायलाई जानकारी गराएको उनको सचिवालयले जनाएको छ । यसैगरी अर्थतन्त्रको औपचारिकीकरणमा नेपालले गरिरहेको प्रयासको विश्व मञ्चमा प्रशंसा भएकोमा अध्यक्ष ढकालले खुसी व्यक्त गरे । औपचारिक अर्थतन्त्र विस्तारका लागि नवीन सोचसहित काम गरेकोमा अन्तरराष्ट्रिय श्रम सङ्गठन (आइएलओ) ले नेपाल, जिम्बाब्वे, कोट डे भ्रा, युरुवे र नामिबियाको प्रशंसा गर्दै प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको छ । नेपालको अर्थतन्त्रको औपचारिकीकरणका लागि महासङ्घ, ट्रेड युनियन र सरकारले समिति बनाएर काम गरिरहेको समेत अध्यक्ष ढकालले बताए । अध्यक्ष ढकालले प्राइभेट इन्विष्टी, भेन्चर क्यापिटल र जलवायु वित्तमा अन्तरराष्ट्रिय सहभागिताका लागि आग्रह गरे । महासंघको आग्रहमा करिव ३० वटा लगानी सम्बद्ध कानुनमा परिमार्जन गरिएको र द्विपक्षीय लगानी सम्झौताको खाका तयार

भएको जानकारी गराए । उनले भने, ‘नेपाल अतिकम विर्कसित मुलुकबाट स्तरोन्नति भइरहेको छ, तर पनि भारत चीनलगायतका मुलुकमा नेपाली उत्पादनको भन्साररहित सुविधा कायमै रहने हुँदा नेपालमा थप अवसर कायमै रहनेछ ।’ उनले नेपालको भौगोलिक अवस्थितिका कारण कृषिजन्य उत्पादन, जलविद्युत्, पर्यटन क्षेत्रमा लगानीको प्रशस्त सम्भावना र अवसर रहेको बताए । हरितगृह ग्यास उत्सर्जनमा नेपालको योगदान नभए पनि नेपालका हिमाल पग्लिँदै गएको तथा हिमाल संरक्षणमा नेपालले निर्वाह

गरेको भूमिकाको बारेमा विश्व समुदायको ध्यानकर्षण गराए । उनले पहाडी र टापु राष्ट्रहरूका लागि बजार पहुँच, वित्तीय सहायता र विकास सहयोगमा विशेष समर्थनको आवश्यकतामा जोड दिए । सम्मेलनमा विश्वका १८७ मुलुकका सरकार, रोजगारदाता एवं ट्रेड युनियनका प्रतिनिधि सहभागी छन् । नेपालमा रोजगारदाताको संस्थाको रूपमा रहेको महासंघका अध्यक्ष ढकालले नीतिगत सुधारसँगै नेपालको भौगर्भिक विविधता एवं भौगोलिक अवस्थितिले लगानीको पर्याप्त अवसर रहेको जानकारी गराए ।

नेप्से परिसूचकमा २३ अंकको सुधार

काठमाडौँ (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचक सोमबार २३ दशमलव १९ अङ्क अर्थात् शुन्य दशमलव ८८ प्रतिशतले बढेर दुई हजार ६५३ दशमलव ०९ विन्दुमा कायम भएको छ । आज १९१ कम्पनीको शेयरमूल्य बढ्दा ५६ वटाको घटेको छ । साथै एउटा कम्पनीको शेयर मूल्य स्थिर छ । कारोबारमा विभिन्न ३२४ कम्पनीका ७८

हजार ८४८ किता शेयर आठ अर्ब ६८ करोड ९३ लाख ५० हजार ३१९ रूपैयाँ ६२ पैसामा कारोबार भएका छन् । साथै मकर जितुमाया सुरी हाइड्रोपावर लिमिटेड, पुरी इनर्जी लिमिटेड, डोल्टी पावर कम्पनी लिमिटेड र विन्दवासिनी हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडका शेयर मूल्य नौ दशमलव ९९ प्रतिशतले बढेका छन् । साथै

भूगोल इनर्जी डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको शेयर मूल्य सात दशमलव ४७ प्रतिशतले ओरालो लाग्दा मिथिला लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्य पाँच दशमलव २३ प्रतिशतले ओरालो लागेको छ । कारोबारपछि बजारपूँजिकरण रु ४४ खर्ब १९ अर्ब २१ करोड ५४ लाख ३४ हजार ४९० पुगेको छ ।

वीरगञ्जमा पेट्रोलियम र सवारीसाधनबाटै राजस्व

वीरगञ्ज (प्रस)- वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयले चालु आवको १० महिनाको अवधिमा सबैभन्दा धेरै राजस्व पेट्रोलियम पदार्थको आयातबाट रु ६४ अर्ब ५० करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ । कार्यालयले चालु आवको १० महिनामा पाँच थरिका पेट्रोलियम पदार्थ आयात गर्नका लागि रु एक खर्ब ५५ अर्ब ९४ करोड रकम खर्चिएको छ । आयातबाट प्राप्त कुल राजस्वमा मुख्य २० वस्तुबाट प्राप्त राजस्वको योगदानमा पेट्रोलियम पदार्थको हिस्सा भने ४६ दशमलव २६ प्रतिशत रहेको छ । वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासक दीपक लामिछाने यहाँको भन्सारको मुख्य राजस्वको स्रोत नै पेट्रोलियम पदार्थको आयात र सवारीसाधनको आयातमा निर्भर रहेको बताए । त्यस्तै दोस्रो धेरै राजस्व भने यातायात साधन र तिनका

पार्टपूजा आयातबाट रु १५ अर्ब २४ करोड रकम प्राप्त गरेको छ । त्यस्तै आयातबाट प्राप्त राजस्वमा यातायातको साधन र पार्टपूजाको हिस्सा भने १० दशमलव ९३ प्रतिशत रहेको छ । त्यस्तै फलाम तथा फलामबाट बनेका सामानबाट भने पाँच अर्ब २५ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ । मेसिनरी तथा पार्टपूजा आयातबाट भने चार अर्ब ५५ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ । त्यस्तै इलेक्ट्रिक मेसिनरी,उपकरण र तिनका पार्टपूजा आयातबाट तीन अर्ब ३७ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ । चालु आवकै १० महिनामा सबै प्रकारका कपडा आयातबाट भने दुई अर्ब ८७ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ । त्यस्तै सुती र सुतीजन्य पदार्थको आयातबाट भने दुई अर्ब २३ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ । शृङ्गारका सामान आयातबाट भने दुई अर्ब २२ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinonline.com

www.facebook.com/Prabhabin Online

प्रभाव दैनिक